

agrupació excursionista talaia

FEDERATS A:

federación catalana de montaña
federación catalana de esquí
comité de exploraciones subterráneas de cataluña
asociación española de camping y caravana

CARRER ANSELM CLAVE, 3 - TELEFON 89S1257 - VILANOVA I LA GELTRU

CIRCULAR PER ALS SOCIS
MAIG DE 1.971

Reivindiquem el nom de Vilanova i la Geltrú

Tan prompte com l'Ajuntament de la nostra ciutat notificà el propòsit de reivindicar la denominació oficial del nom «Vilanova i la Geltrú», sonaren, entremig de les naturals congratulacions que airejà la premsa local i forana, algunes notes discordants. Alguns vilanovins han cregut que aquestes notes obeïen a movils maliciosos, però nosaltres estem convençuts que no es tracta més que d'una paorosa ignorància sobre el tema, fet que no priva als autors d'aquestes «Cartes al Director» d'engegar canonades contra el bon intent de posar les coses en el seu lloc.

Resulta inútil d'explicar a algun d'aquests contraopinants que la nostra és l'única de la vintena de Vilanoves que hi ha a Catalunya a la qual han catellanitzat el nom. Possiblement opinen que el nostre cas és l'únic correcte i els altres estan en fals. Deuen creure també que els noms de Castell d'Aro, Sant Quirze de Besora, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Boi de Llobregat i Sant Sadur-

ní d'Anoia han de dir-se Castillo de Aro, San Quirico de Besora, San Cipriano de Vallalta, San Baudilio de Llobregat i San Saturnino de Noya. Dons, bé, a Granada hi ha un poble dit Castell de Ferro; a Burgos, un San Quirce del Rio Pisuerga; a Palencia, Zamora y Valladolid, diversos San Cebrián, i un San Boal, i un San Zadornín també en terres de Castella. Si aquests pobles catellans han conservat el seu nom tradicional, no sabem veure el perquè de la modificació dels nostres, ¿A qui hem d'aplicar la dita de «Més papistes que el papa»?

Aquesta frase algú ens la refrega per la cara als catalans perquè escrivim diversos topònims de més enllà de la nostra frontera lingüística amb forma diferent a la que els és pròpia, citant, per exemple, els noms d'Osca i Terol, cosa pefectament lícita i d'ús corrent en tots els idiomes. Ningú no pot llençar la primera pedra. Però podem afegir que no se'ns acudirà pas d'imposar als ara-

gonesos o a altres llocs la nostra grafia particular i als vilanovins sí que ens exigeixen de fer-ho amb una expressió que no sentim nostra.

Sí, ja ho sabem. El nom de «Vilanova i la Geltrú» és tolerat quan escrivim en català en publicacions locals de poca volada. Com unes plantofes d'estar per casa. Però no és pas això el que volem. Des dels documents oficials, notariais i certificats i passant per les factures, rebuts, targetes i targetes, rètols, programes, caixes, sacs, paperines, paper d'embolcallar i tantes altres coses, fins a la simple adreça d'una carta o postal volem que figuri el nom de la nostra ciutat en forma correcta.

Es absurd d'invocar en contra una ridícula «tradicció» oficial nascuda a mitjan mil set-cents. L'altra tradició anterior i posterior hi pesa molt més. Si hom examina els arxius municipals trobarà tants documents oficials, posteriors al canvi de nom, amb l'expressió «Villanueva» com amb la de «Vilanova». I aquesta dualitat arriba fins a ben entrat el segle present, concretament fins al 1939. En els temps felipistes, a Vic li transformaren el nom en Vique, Montserrat en Montserrate (i una reminiscència d'aleshores encara la podem veure ben gràficament en el rètol si-

tuat al sector Nord del carrer de Santa Madrona), i Sant Cugat del Vallès en San Cucufate. Afortunadament, aquests noms «tradiccionals» no prosperaren, a l'inrevés del que passa amb el «Villanueva» imposat.

Fa riure, o més aviat pena, que a casa nostra hi hagi encara gent que es mogui en un mar de dubtes quan a la premsa de Barcelona veiem com sovintaja el nom de la nostra ciutat en la forma correcta, Vilanova i la Geltrú, fins i tot en la publicació de molts mapes. En diverses ocasions també ho hem sentit per la ràdio, i cada dia són més freqüents les trameses de caixes, fardells i materials rebuts per les indústries i comerços vilanovins, en les etiquetes de les quals és bandejada l'expressió «Villanueva».

En definitiva, els vilanovins volem escriure el nom de la ciutat amb la mateixa naturalitat com ho fan per exemple els habitants d'Hospitalet, La Bisbal o Viladecans, sense coaccions i sense sofrir la més lleu sospita que fem cap acte il·legal ni atencem contra ningú. I si la restauració del nom s'aconsegueix, i algú vol persistir amb el seu «Villanueva», que ho faci i quedi ben tranquil amb la pròpia consciència.

JOAN VIRELLA

NOUS MAPES

La Comissió d'Urbanisme de Barcelona ha editat una col·lecció de nou mapes a escala 1:10.000 amb el nomenclàtor de carrers de les poblacions integrades en el Pla Comarcal, el qual abraça la totalitat de la comarca del Barcelonès, catorze municipis del Baix Llobregat, tres del Vallès Occidental, un del Callès Oriental i dos del Maresme.

La cartografia dels mapes és d'alta precisió, ja que estan elaborats amb els moderns sistemes de fotografia aèria. Recomanem als excursionistes el mapa n.º 1, el qual inclou un interessant sector del massís de Garraf,

limitat per les poblacions de Castelldefels, Garraf i Begues. Les Oficines de la Comissió d'Urbanisme faciliten també —encara que no al preu econòmic de la col·lecció anteriorment citada —mapes a escala 1:10.000 i 1:5.000 d'una extensa franja del litoral de la província barcelonina, des de Cubelles a Malgrat. En les fulles corresponents a Vilanova i contorns remarcuem l'excel·lent treball cartogràfic, lamentant però la total absència de toponímia i la inexactitud de les línies divisòries del terme, les quals en alguns punts no s'ajusten a la realitat.

Classificació oficial de la Marxa Social

N.º	Dorsal	Noms	Entitat	Punts
1	43	Francesc Montaner - Isabel Romeu	Talaia	17
2	46	Ramon Martí - Maria Planas	Talaia	17
3	29	Miquel Cuatrecases - M. Ribas	Igualada	18
4	16	Josep Bové - Pere Segura	Igualada	21
5	22	Josep Planas - Roser Muela	Talaia	22
6	39	Josep Blanes - Pilar Meléndez	Talaia	23
7	44	Felip Centelles - Manuel Dalmau	Talaia	24
8	15	Lluís Daviu - Andreu Usieto	Talaia	24
9	30	Jaume Samper - Ferran Molins	A. C. E. Mataró	25
10	37	Tina Moya - Assumpta Baig	Talaia	25
11	47	Salvador Baig - M.ª Ll. Garriga	Talaia	26
12	38	Josep Jasanada - Rita Gomariz	Talaia	26
13	11	M.ª Ll. Domingo - Rafel Xancó	U. E. C. Molins	26
14	41	Ricard Montané - Francesc Muñoz	Talaia	27
15	14	Manuel Prats - Antoni Llurba	Talaia	27
16	35	Ramon Gómez - Josep Giberga	U. E. C. Molins	27
17	13	Josep Torruella - Josep M.ª Soler	Talaia	28
18	36	Joan Martí - Encarna Torres	Talaia	28
19	32	Ramon Armengol - Joaquim Guixà	A. C. E. Mataró	28
20	21	Lali Suñer - Carles Romero	U. E. C. Prat	28
21	7	Antoni Batanero - Montse Barti	Talaia	32
22	5	Cloti Ballell - Josep Mariné	Dinàmic	35
23	4	Rosa Domenech - Josep Brú	U. E. C. Prat	35
24	24	Feliu Barracó - Pilar Colom	U. E. Prat	36
25	26	Magda Sans - Salvador Pons	Vilafranca	36
26	3	M.ª Dolors Rambla - Joan M. Del Río	Dinàmic	38
27	19	Francesc Fusi - Josep Ll. Guilera	Vilafranca	38
28	18	Josep Farré - Carme Casanovas	Dinàmic	39
29	1	Mingo Vedo - Angel Vedo	Talaia	40
30	10	Margarida Bages - Angel Julià	Vilafranca	40
31	28	Pilar Basses - Isabel Moreno	U. E. C. Prat	40
32	25	Josep Candela (jr.) - Josep Gomà	Talaia	41
33	8	Pere Busquets - Pere Peiris	A. C. E. Mataró	42
34	6	Antònia Garcia - Andreu Romà	Dinàmic	43
35	9	J. Ibañez - J. Eusebi Yagüe	Dinàmic	45
36	29	Josep Candela - Jordi Candela	Talaia	59
37	42	Marta Suñé - Josep Porta	Prat	81

Desqualificat: Equip n.º 12 Enric Solà - Toni Riba (C. G. Barcelonès)

Retirat: Equip n.º 40 Josep Bruna - Carme Soler (Talaia)

Castell de Malconsell i Torre de Malselliga

Un topònim completament oblidat avui dia al Penedès, i que sembla que deu tenir un origen força interessant, és el de «Mal-consell». El veiem esmentat per primera vegada al 956, en el cartoral de Sant Cugat, amb referència a la venda d'un alou situat a «ipso Araio», el qual afrontava a occident amb els termes d'Olèrdola, de «Male Consilio» i de Font-rubí.

Una sèrie de documents datats al 1042 i consignats per Flores a l'obra «España Sagrada», ens informen que el 23 d'abril d'aquell any, Suniari, Geribert, Guillem, Hug i Mir, juraren davant l'altar de S. Cristòfor, al Penedès, que el bisbe Deusdedit posseï el «podio o pugio de Malconsell». El dia 27, Bernardo Sendredo i muller Chixulone tornaren a la Seu tot el que devien de dret pel «podio de Malconsell». Amb data del dia següent, el bisbe donà a Sendredo el mateix puig de Malconsell. El bisbe de Barcelona, que era senyor de La Granada des de la seva conquesta a l'any 951, sembla que únicament havia reivindicat els seus drets possessius sobre el dit puig, deixant-hi a Sendredo com a sots-feudatari.

El 1195, l'abat de S. Cugat permutà amb Guillem de La Granada, tot el que tenia en «ipso castro quod dicitur Malum Consilium», pels masos de Curtilio i Ferrarius. El Castell de «Malo Consilio» afrontava a Orient amb la «Quadra de Sancte Fide» i les dècimes d'Avinione i d'Olèrdola. A Migdia amb el terme del castell de Sant Martí, i a Cerc amb la «via pública que pergit a s. Martinum».

El 1198, segons document del cartoral de Poblet, Guillem de La Granada concedia en testament a Santes

Creus el seu honor que canvià amb S. Cugat, ubicat a «malum consilium», així com les vinyes que té «Vives de Podio alber» (Puigdalber), excepte el «puig» que va donar al seu nebot Berenguer de Castellet. Posteriorment el Mal Consell passà a ser possessió de Poblet.

Examinant els documents fins aquí detallats, veiem que el lloc de Malconsell queda situat dalt d'un puig, a ponent de Sta. Fe. Tenint en compte que l'avui dia terme de Viloví del Penedès en aquells temps pertanyia al castell de Sant Martí Sarroca, les confrontacions queden ben precises, i podem situar l'emplaçament del castell en el lloc dit en alguns mapes, Pujols de La Granada, o més abreujats, Pujols, prominència situada en plena depressió penedesenca al costat de la carretera de Vilafranca a Igualada. Són dos turons bessons, el més alt de 311 m. el terreny dels quals és alluvial. En els vesants de Ponent hi ha el barri de Pujols, conjunt de masies escampades, del terme de Viloví. Visitats aquells contorns, no hi hem vist el menor vestigi antic, ni els habitants de Pujols tenen esment de cap ruïna que hagués perdurat fins als nostres dies.

Una altra torre desapareguda i ignorada avui, és la que s'anomenava de Malselliga. «Malseliga» en llatí, vol dir mal escollida. El primer esment que tenim d'aquest lloc és en la deixa d'un alou i vinyes «ante Malseliga, in termino de Ceguïnolas», a l'any 1123, i que feia el clergue Guillem Bernat, per a salvació de la seva ànima. En el cens d'una vinya, atorgat per Guerau Alemany de Cervelló l'any 1143, als germans Pere i Arnau Oliba, es diu que afrontava a Orient

amb la via que va a «Malseliga» i a Migdia amb l'alou de Ventaiols, que correspon a l'actual llogaret de Ferran.

El 1147, Pere Maiol i la seva muller Ermessinda atorgaren testament, essent-ne marmesors els seus fills, Panç Maiol, Ramon de Cortei i Arnau. A aquest últim li deixen «ipsium mansum de Malseliga», i tot el que tenen per S. Sebastià dels Gorgs. En la definició feta a S. Cugat, el 1151, per Bernat Guillem i la seva muller, de l'alou de «Madrigueres», del terme del castell d'Olèrdola i parròquia de La Granada, signen els germans «Arnallus de Malsiliga» i «Poncii Maiol».

En el capbreu dels delmes d'Avinyonet, efectuat entre els anys 1194 i 1208, s'esmenta el «Prat male seligat», prop Sant Pere Molanta i Sant Cugat Ssegarrigues, segons consta en el cartoral de Poblet.

El 1235, el jutge Ramon de Puig de Vilafranca, dona sentència en un plet

sobre la propietat d'un camp que fou del difunt Guillem Venrel, «de na Ric Quarter», junt a S. Cugat i Santes Creus, possessions «cum earum fructibus ad castrum de Ferran» i unes possessions «separatas a castro de Ferran... assignando quadram et terminos loco que dicitur s. Cucufatis de Garricis usque ad turrem que dicitur Malseliga».

Queda doncs en clar que una torre dita de Malseliga estava situada entre el poble de Sant Cugat Ssegarrigues i el caseriu de Ferran. Actualment, amb el nom de «Malseliga», és coneguda una partida de terreny prop de les Cases Roges, del terme municipal de Sant Cugat Ssegarrigues. També en aquest terme hi ha la partida del Pla de la Torre i el Mas de la Torre, amb possible relació amb una antiga fortalesa, encara que no podem assegurar que fos la de Malseliga.

V. C. V. - J. V. B.

La Marxa Social per Coordenades (I Intersocial)

El prop passat dia 28 de Març tingué lloc la celebració d'aquesta Marxa que, aquest any fou declarada de caràcter intersocial, com cada any va ésser organitzada per la Delegació de Sants de l'Unió Excursionista de Catalunya.

Aquesta Marxa tingué lloc en la bonica Comarca d'Osona. Sortida de Taradell, i passant per la font de C. Grau, Casteil d'En Boix, Collada d'En Boix, Collada del Vilar, Puig l'Agulla, Santuari del Puig l'Agulla, Vila-leons, C. Rocafarigola, Hostalet del Bou i C. Pujol, arribada en una font propera a Taradell.

La marxa transcorregué per paisatges molt bonics, els trams eren molt carenes, i la vista de la que es

gaudia era formidable, posat que també el dia va acompanyar molt, ja que va fer un sol meravellós. Totes les rodalies de la Plana de Vic, Montseny, Guillerries y fins i tot el Pirineu s'oferien a la nostra vista amb tot el seu esplendor.

La classificació dels nostres equips vá ésser la següent:

- 1.º Assumpta Baig - J. Ferrer 18 P.
- 2.º Roser Muela - Josep Planas 18 »
- 13.º Isabel Romeu-F. Montaner 71 »
- 16.º Blanca Forgas - L. Daviu 78 »
- 39.º A. Redondo - ManuelPrats 179 »
- 40.º J. Candela - J. Torruella 181 »
- 56.º Cr Fabrè - Jordi Ràfols 390 »

Per Entitats

1.º A. E. Talaia

107 Punts

Secció de Cultura

Coneguem l'idioma

RESPOSTES:

Sr. A. Garcia: Tots dos mots són correctes, **medi** y **mitjà** però, és clar, usats en la forma adequada. Per influència del castellà hi ha una certa tendència a l'ús exclusiu de **medi** o bé, contràriament, a usar sempre **mità**, creient que **medi** és un castellanisme. Cal saber el sentit exacte de cada mot a fi d'emprar-los correctament.

La paraula **medi** expressa la idea de l'element que envolta una cosa o bé el conjunt de persones, ambient, context social en els quals hom viu. Vegeu aquests exemples:

Inquietud en els **medis** estudiantils.

Està molt introduït en els **medis** esportius.

El **medi** en què viu no li és favorable.

Mitjà és un substantiu que designa allò que serveix per aconseguir una determinada cosa.

Exemples:

Els **mitjans** de transport són deficitants.

El fi no justifica els **mitjans**.

Se serví de tots els **mitjans** al seu abast.

Ho anuncià per **mitjà** de la televisió.

Volem evidenciar el fet que en castellà, per expressar tant un sentit com l'altre utilitzem el mot «medio» i d'aquí ve la confusió.

Pot ser útil la indicació que en el francès les equivalències de **medi** i **mitjà** són «milieu» i «moyen», respectivament.

Sr. M. Argenter: No tan sols podem accentuar les majúscules sinó que **cal** accentuar-les. Sempre, és clar, que hagin de portar l'accent. No existeix en el nostre idioma cap norma que eximeixi les majúscules de portar accent. I creiem, francament, que el mateix fet s'esdevé en les altres llengües. En el castellà hom observa una gran tolerància referent a aquesta qüestió, però la tendència actual és també d'anar a l'accentuació.

Aurèlia Rion

Properes excursions de més interès

Dia 16 de Maig

Participació a la XXXV
Marxa Excursionista de
Catalunya

Dies 27, 28 i 29 de Juny

Participació
al XIII Rallie d'Alta
Muntanya

NOTICIARI

ELS CASTELLS CATALANS

Amb la publicació del fascicle 19, s'ha iniciat la descripció dels castells de la comarca de Garraf. Hi són comentats els historials dels castells de Canyelles, Castellet, Cubelles, Gallifa, Olivella i Ribes. La bibliografia vilanovina hi és abundosa, cosa molt natural, així mateix com la col·laboració dels afeccionats a la castellologia comarcal.

CICLE D'EXCURSIONS PER A INFANTS

Un nodrit estol de mainada segueix amb entusiasme les excursions programades en aquest Cicle. El mes de febrer es realitzà una sortida a Viladellòps i el passat 28 de març a Torrelletes i Fondal de la Bovera, visitant-se les baumes traglodites i fent recollida de cristalls de calcita. Al Corral de Muntanya s'efectuà una recerca de fòssils, arreblegant alguns exemplars d'equínids (eriçons de mar) i abundància d'ostreas.

La darrera s'efectuà el dia 18 d'abril, amb una excursió a les guixeres de Viloví del Penedès, excavacions que hom diu ja eren explotades en l'època dels romans, algunes d'aquestes pedreres abasten una notable profunditat, i al seu fons s'han format uns estanys d'aigua de pluja en els quals han fet cria carpes de riu, transportades exprofes a aquells llacs pels veïns de Les Guixeres. Els infants feren provisió de cristalls de guix de curiosa transparència.

Seguidament es traslladaren a Sant Martí Sarroca, visitant l'església romànica i el castell medieval, i anaren després a dinar a la font de la Salut, al costat de la riera de Pontons.

EXPEDICIO BARCELONA A LINDU KUSH-1969

El passat 14 d'abril s'efectuà al Saló de Conferències de la Biblioteca

Victor Balaguer, l'anunciada selecció de diapositives comentades d'aquesta victoriosa expedició a una important serralada de l'Himalaia. La conferència era patrocinada conjuntament pel Centre d'Estudis de la Biblioteca i la nostra Agrupació, fent-ne la presentació en Jordi Pons, membre destacat de l'expedició.

Les saboroses anècdotes a que ja ens tenen acostumats el grup Anglada-Pons no faltaren pas en aquesta sessió. Les exòtiques estampes que els ofería el pas per l'Índia i el Paquistà no s'escaparen als seus ulls d'excursionistes, obsequiant-nos amb les antagoniques vistes d'uns temples magnífics, com el Taj Mahal, i la misèria d'una població paupèrrima que conviu amb les vaques sagrades i es purifica a les aigües del Ganges. Els entrebancs amb la burocràcia oriental i els pintorescos i diferents sistemes de locomoció utilitzats per a traslladar-se al punt desitjat, hostatges i vies de comunicació, ens foren presentats en forma emena.

La part alpinística fou interessant i detallada, amb l'explicació de tota la sèrie de preparatius d'adaptació a l'altura i entrenaments, en el curs dels quals assoliren diversos cims verges, fins al moment d'emprendre la proesa d'atacar el *ISTOR-O-NAL* de 7.398 m. d'altura, aquest colós que havia resistit l'intent de sis expedicions anteriors i que els nostres alpinistes aconseguiren vèncer.

El nodrit públic assistent premià amb una entusiasta ovació el final de la conferència, agraïnt la agradosa vetllada.

NATALICI

La família dels nostres associats Marcellí Ferrer i Margarida Paterna s'ha vist augmentada amb la presència d'un nou fillet, el segon, al qual han donat el nom d'Andreu. L'enhorabona als venturosos pares.

Perfumeria - Merceria - Novetats

maria rosa

Santa Eulàlia, 5
Vilanova i la Geltrú

FINESTRES

VENTIKLAR

DISTRIBUIDOR :

CUELLAR

Vidres i cristalls plans de tota mena

Sant Gervasi, 10

Tel. 893 23 93

President: Antoni Llurba - Direcció Circular: Xavier Capdet - Secretaria: Isabel Romeu

T. G. Vilaseca - Villanueva y Geltrú